

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

DLP.022.416.2019 (DIR)

Warszawa, 05 sierpnia 2019r.

Pani Józefa Szczurek-Żelazko
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia

Szanowna Pani Minister,

w nawiązaniu do pisma z dnia 1 lipca 2019 r. (znak PPWA.025.1.2019.RJ) przekazującego projekt dokumentu rządowego pt. „*Polityka wieloletnia państwa na rzecz pielęgniarstwa i położnictwa w Polsce (z uwzględnieniem etapów prac zainicjowanych w roku 2018) (ID230)*” uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko:

- I. W odniesieniu do obszaru I. *Kształcenie przed- i podyplomowe pielęgniarek i położnych*, Cel I. Działanie 2. *Podjęcie działań na rzecz zwiększenia dotacji dla uczelni publicznych z przeznaczeniem na zwiększenie liczby przyjmowanych kandydatów na kierunki pielęgniarstwo i położnictwo oraz powrót do systemu określania limitów przyjęć na kierunki pielęgniarstwo i położnictwo w drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia wydawanego we współpracy z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego*” (str. 11 oraz pkt 1.3. Działanie 2. str. 22 i nast.) należy wskazać na poniższe zagadnienia.

Przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) nie przewidują w systemie finansowania szkolnictwa wyższego i nauki dotacji jako formy przekazywania bieżących środków na kształcenie. Środki finansowe na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego, w tym m. in. kształcenie studentów na studiach stacjonarnych, są przyznawane w ramach subwencji, a algorytmy podziału środków finansowych na kształcenie studentów na studiach stacjonarnych uwzględniają dane w szczególności dotyczące grupy uczelni, nauczycieli akademickich i studentów studiów stacjonarnych, współczynników kosztochłonności. Algorytm podziału tych środków nie przewiduje możliwości zwiększenia kwot subwencji na poszczególne kierunki studiów. W związku z tym należy dokonać odpowiednich korekt w projekcie dokumentu.

Z przedstawionych rozwiązań nie wynika jednoznacznie, czy planowane działania dotyczące zwiększania liczby miejsc na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo miałyby dotyczyć tylko uczelni publicznych. W akapicie drugim na str. 23 wskazano, iż „należy zwiększyć liczbę miejsc na studiach na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo, tak aby wszystkie osoby zainteresowane kształceniem w tych zawodach mogły rozpocząć naukę”, co w przypadku uczelni publicznych „generowałoby potrzebę zwiększenia dotacji”. Jednocześnie wskazano, że „ocena możliwości kształcenia zwiększonej liczby studentów w uczelniach publicznych podległych MNiSW powinna zostać przeprowadzona przez MZ w porozumieniu z MNiSW”.

Powyższe stwierdzenie budzi wątpliwości, gdyż organem nadzorującym te uczelnie (i przyznającym środki z budżetu) jest MNiSW, natomiast nie wskazano sposobu ani kryteriów dokonywania ww. oceny. Ponadto z danych zawartych w projekcie wynika, że 42 uczelnie kształcące na kierunku to uczelnie niepubliczne – nie jest jasne, czy wobec tych uczelni planuje się działania zmierzające do zwiększania liczby miejsc w przypadku spełniania przez nie warunków.

Odnosząc się do postulowanego powrotu (od 2025 r.) do określania limitów miejsc na studiach na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo w drodze rozporządzenia ministra, należy wskazać, że zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* to uczelnie, w ramach autonomii, określają liczbę osób przyjmowanych na kierunki, uwzględniając w szczególności możliwości dotyczące zapewnienia odpowiedniej kadry i infrastruktury. Zatem ocena możliwości zwiększenia naboru o wskazaną liczbę miejsc na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo pozostaje w pierwszej kolejności w gestii uczelni.

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że odgórne rozwiązanie w tym zakresie musiałoby uwzględniać propozycje limitów zgłaszane przez uczelnie, przy czym powinno objąć zarówno uczelnie publiczne, jak i niepubliczne. Działania na rzecz uruchamiania kształcenia i zwiększenia przyjęć muszą być podejmowane nie tylko zgodnie z zapotrzebowaniem w danym regionie, ale także tam, gdzie są możliwości zapewnienia warunków bez zagrożenia dla jakości prowadzonych studiów.

Przedstawiając powyższe, należy podkreślić, że zwiększanie liczby przyjęć na studia nie może być dokonywane w oderwaniu od specyficznych wymogów kształcenia na tych kierunkach, w szczególności kształcenia praktycznego, jakie muszą być spełnione przez uczelnie. Proponowane rozwiązania muszą uwzględniać jakość kształcenia i do niej się odnosić.

- II. W ramach obszaru I. *Kształcenie przed- i podyplomowe pielęgniarek i położnych* dla Działania 6. *Przygotowanie absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo o profilu kompetencyjnym zgodnym z aktualnymi potrzebami systemu opieki zdrowotnej i wymogami regulacji UE* (str. 29) wskazano cezurę czasową do 2020 r. Zważywszy na konieczność zapewniania zgodności kształcenia pielęgniarek i położnych z wymogami dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.) działanie to nie powinno być ograniczone czasowo.

W treści ww. działania wskazano na ocenę Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych co do zgodności przepisów krajowych z przepisami unijnymi, tymczasem ocena Komisji Europejskiej jest w tym zakresie odmienna. W wezwaniu do usunięcia uchybienia nr 2018/2301 Komisja Europejska wskazuje na konieczność zapewnienia zgodności z art. 31 ust. 4, ust. 5 i ust. 7 lit. a, f, h oraz art. 41 ust. 1 dyrektywy 2005/36/WE. Strona polska w odpowiedzi na ww. wezwanie nie zgodziła się ze zbyt restrykcyjnym stanowiskiem Komisji Europejskiej, jednakże zobowiązała się do dokonania ponownej analizy przepisów i rozważenia ich ewentualnej zmiany.

Proponuję zatem odpowiednie przeformułowanie treści działania 6, które oddałoby stan faktyczny aktualny na dzień sporządzania dokumentu.

- III. W ramach obszaru II. *Rola i kompetencje pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia* wymaga korekty określenie Działania 1. (str. 11 i 43), które odnosi się do „poziomów kształcenia (licencjat pielęgniarstwa/licencjat położnictwa, magister pielęgniarstwa/magister położnictwa)”. W świetle art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* poziomami studiów są studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia

i jednolite studia magisterskie. Natomiast wymienione w nawiasie określenia są nazwami tytułów zawodowych nadawanych w wyniku ukończenia studiów na danym poziomie.

IV. Stosowana w projekcie terminologia z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki powinna być spójna z terminologią przyjętą w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. W związku z powyższym występujące w projekcie:

- określenie „szkoła wyższa” oraz „uczelnia wyższa” należy zastąpić określeniem „uczelnia”,
- określenie „efekty kształcenia” należy zastąpić określeniem „efekty uczenia się”,
- określenie „poziom kształcenia” należy zastąpić określeniem „poziom studiów”,
- określenie „resort nauki i szkolnictwa wyższego” należy zastąpić określeniem „minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki”,
- określenie „uczelnie publiczne podległe MNiSW” należy zastąpić określeniem „uczelnie publiczne nadzorowane przez MNiSW”.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o *instytutach badawczych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1350) oraz ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o *Polskiej Akademii Nauk* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183) należy konsekwentnie używać określeń „instytut badawczy” oraz „instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk” zamiast np. określeń „instytut naukowo-badawczy” czy „instytut naukowy”.

V. Ponadto pragnę wskazać, że w dniu 26 lipca 2019 r. zostało podpisane rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w *sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego*, które wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Przywoływane w projekcie rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w *sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa* (Dz. U. z 2018 r. poz. 345) utraci moc z dniem wejścia w życie ww. rozporządzenia. W związku z powyższym we fragmentach projektu odnoszących się do standardów kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo (str. 17 – akapit drugi, str. 29 – Działanie 5, str. 30 – Działanie 6 i Działanie 7, str. 43 – Działanie 1) należy odnieść się do rozwiązań przyjętych w nowym rozporządzeniu.

Z wyrazami szacunku

**z up. Ministra
Podsekretarz Stanu
Sebastian Skuza**

/ – podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	780215.1872539.1744214
Nazwa dokumentu	Uwagi - uzgodnienia międzyresortowe ze zmianami DLPv.2.docx
Tytuł dokumentu	Uwagi - uzgodnienia międzyresortowe ze zmianami DLPv.2
Sygnatura dokumentu	DLP.022.416.2019
Data dokumentu	05.08.2019 11:30:26
Skrót dokumentu	D3E237F8488C999D0C108B21A8102122DC1F3D6A
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	05.08.2019 11:30:13
Podpisane przez	Sebastian Skuza Podsekretarz Stanu, tel. 636, 638
	EZD 3.90.61.61.20194
Data wydruku:	05.08.2019 12:13:02
Autor wydruku:	Polakow Iwona w zastępstwie za Międzyresortowe Uzgodnienia